

Vlaanderen
is milieubewust

Maak zelf een (boom)hut

Andere werkfiches uit deze reeks zijn:

- ⑨ Een bloemetje voor jou, omdat ik ... Maak je eigen bloemenweide.
- ⑨ Knus en gezellig. Creëer een zithoek in je tuin.
- ⑨ Kriebel- en krabbelbeestjes. Bouw je eigen insectenhuis.
- ⑨ De natuur als gezelschap. Gezelschapsspelen met natuurlijke materialen.
- ⑨ Tarzan, puur natuur. Maak zelf avontuurlijke en natuurlijke speeltuigen.
- ⑨ Een huisje voor de geluksvogel. Maak zelf een nestkastje voor de koolmees.
- ⑨ Levende bouwsels. Maak zelf een wilgenhut.
- ⑨ Er zit muziek in de natuur... Maak muziek met natuurlijke materialen.
- ⑨ Een tuin om van te smullen. Leuke ideeën om samen met je kinderen een eetbare tuin te creëren
- ⑨ Om van te watertanden. Aanleg van een minivijver.
- ⑨ Water brengt leven in je tuin. Aanleg van een natuurlijke vijver of poel.
- ⑨ Joepie, het regent. Aanleg van waterspeeltjes in je eigen tuin.
- ⑨ Maak zelf je totempaal.

De fiches zijn te downloaden op <http://milieueducatie.lne.be>. Klik onder het luik "thema's" op "vergroening" en klik verder op "spelen in de tuin". Je vindt er ook de contactgegevens van de provinciale NME-diensten die de fiches mee verspreiden.

Huisje, tuintje, boomhutje?

Maak zelf een (boom)hut

Een boomhut is een ideale plaats voor kinderen om hun eigen wereldje te creëren, zich te verstoppen of om plannen te smeden met vrienden. Vanuit een boomhut zie je de wereld uit een heel ander perspectief. Ook het contact met de natuur tussen de bladeren en takken van een boom is uniek. En natuurlijk is het plezierig om samen met het hele gezin het volledig ontwerp- en bouwproces te beleven.

Elk kind heeft zijn eigen droom over een boomhut. Er bestaan heel wat varianten en iedereen kan op zijn manier en met zijn mogelijkheden tot een uniek resultaat komen.

Omdat elke boomhut er anders kan uitzien, vind je algemene tips in deze werkfiche. Bij de extra tips wordt verwezen naar interessante literatuur en websites waar je nog verder ideeën en concrete bouwplannen kan sprokkelen.

Algemene tips

Het hoeft niet groot te zijn om mooi te zijn

Boomhutten zijn hip. Misschien zag je ze al in een boekje of op het internet: gigantische boomhutten waar je met zijn zessen in kan slapen, uitgerust met alle comfort. Maar in je eigen tuin kan het best een stuk eenvoudiger. Ook een kleine boomhut kan leuk zijn. Kleed ze aan met speelse details zoals een ladder, een katrol, een plantje ...

Hou het leuk voor jong en oud

Geef je kinderen de nodige inbreng in de plannen en het werk. Als iedereen kan meedoen en iedereen de nodige verantwoordelijkheden heeft (al is het maar het zorgen voor een tussendoortje), dan is het bouwen van de boomhut een echt familiegebeuren.

Je kunt het als volwassene dan misschien wel beter en sneller, maar als de kinderen kunnen meehelpen, dan zal het nog meer hun eigen huisje zijn.

Dan is het een ervaring die ze hun leven lang onthouden.

Laat kinderen echter nooit zonder begeleiding hameren, snijden of boren. Voorzie handschoenen, evt. veiligheidsschoenen

en laat geen nagels en schroeven rondslingeren. Hou je 'werkplaats' netjes.

Samen sterk

Je kunt je kinderen op verschillende manieren betrekken bij het ontwerp van de boomhut. Hou van in het begin wel rekening met de mogelijkheden en beperkingen zodat je geen onrealistische verwachtingen scheidt. Werk met foto's van boomhutten, laat hen hun droomboomhut tekenen, maak samen een maquette met takjes of tandenstokers...

Kies de ideale boom

Ideaal is een boom met drie grote takken, die naast elkaar zitten zoals de middelste drie gespreide vingers van een hand. Kies een boom met sterke takken die voldoende ondersteuning bieden voor de vloer van de boomhut. Een goede, stevige boom heeft goede bevestigingspunten (bijvoorbeeld: breed uitstaande takken of een uitnodigende zijtak). Geef de voorkeur aan bomen met lage vertakkingen zodat zowel het werken aan als het spelen in de boomhut veilig verloopt.

Een boomhut zonder boom kan ook

Alles kan, ook een boomhut zonder boom. Je kunt je huisje tot tussen de bladeren krijgen door stevige palen in de grond te verankeren. Ook maar één hoek van je boomhut aan een boom verankeren, is goed voor de stevigheid en stabiliteit.

Beschadig geen bomen

In ieder geval is het beter zo weinig mogelijk nagels of schroeven in de boom aan te brengen. Bevestig touwen niet rechtstreeks

aan de boom, omdat ze door de wrijving de schors en de bast kunnen beschadigen. Je lost dit op door tussen de touwen en de takken te zorgen voor een buffer: bijvoorbeeld een lap rubber (binnenband), een stuk stof, leer of jute, een afgedankt slaapmatje of wat dode takken.

Schors is een beschermende boomjas die water en insecten weert. Gekwetste schors en gebroken takken zijn wonden waarlangs insecten en bacteriën binnendringen. Dat kan leiden tot boomziektes die op termijn de stevigheid van de constructie in gevaar brengen of de boom zelfs het leven kunnen kosten.

Maak het veilig

De dragende onderdelen van de boomhut (palen, dwarsbalken, stutten en dergelijke) moeten uit stevig hout bestaan, zodat ze de nodige druk kunnen opvangen en een tijdje meegaan. Zorg ervoor dat je ontwerp een goede reling heeft. Voorzie op gevaarlijke punten extra handvaten. Rond scherpe hoeken af met schuurpapier of een schuurmachine.

Maak een stevig platform

Het platform vormt de basis van je boomhut en de stevigheid ervan is zeer belangrijk. Installeer het platform niet te hoog, best niet hoger dan 1,5 meter. In ieder geval bouw je de boomhut best in het onderste derde van de boom. Bouw ook zo dicht mogelijk tegen de stam voor meer steun en stabiliteit. Gebruik voor je platform hout dat voldoende dik is. Denk eraan om je platform lichtjes schuin te bevestigen om water af te voeren. Doe het wel zo dat het water van de stam weg loopt.

Milieutip: Koop bij voorkeur FSC-hout, dat betekent dat het hout uit een duurzaam beheerd bos afkomstig is.

Bouw beneden en installeer daarna in de boom

Doe al wat je kunt op de grond. Daar is het veel makkelijker en veiliger om te werken. Daarna kan je met een stevige katrol de onderdelen naar boven trekken.

Gebruik recyclagemateriaal

Met een hoop stevige takken of sjarahout kan je mooie resultaten boeken. Let wel op dat ze niet te gebogen of knoestig zijn. En wie een beetje rondkijkt, vindt helemaal gratis panelen, ramen en andere dingen die een uniek karakter geven aan je boomhut. Pas wel op met nagels en schroeven die nog in het tweedehands hout zitten. Verwijder die voor de kinderen er mee aan de slag gaan.

Oefen goed knopen en sjorringen

Bomen buigen en schudden in de wind. Het volstaat dus niet om je platform te knellen tussen een paar takken en de stam. Gebruik bij voorkeur touwen om het platform aan de boom te bevestigen en de constructie extra te verstevigen. Goed en stevig sjorren vergt veel oefening. Neem dus eerst de tijd om het sjorren onder de knie te krijgen.

Controleer regelmatig

Check minstens jaarlijks de stevigheid van de constructie. Let daarbij vooral ook op rotte stukken hout. Mogelijks is er af en toe eens een stuk aan vervanging toe.

Extra tips

- Wil je meer info over sjorren, neem dan eens een kijkje op de website <http://www.meetjesman.be/boomhut/> en klik door naar de sjorpagina.
- Bouwplannen vind je ook op het internet o.a. op volgende adressen:
<http://www.thetreehouseguide.com>,
<http://www.freewww.com/treehouses.html>,
<http://www.fan.tv/tuin/toontext.asp?id=15933>
- Voor ideeën, inspiratie en meer info over speelnatuur raden we aan zeker een kijkje te nemen op www.springzaad.nl, een open netwerk dat zich inzet voor meer ruimte voor kinderen en natuur.

Colofon

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-integratie en –subsidïeringen
www.milieueducatie.be

Redactie

Muriel Geldhof, met medewerking van het educatief team van
NEC de Vroente (www.devroente.be) en het NMEC de Helix (www.dehelix.be)

Opmaak

Diane De Smet

Afbeeldingen

www.springzaad.nl (cover, boomhut zonder boom),
www.kvlv.be (hut),
www.everystockphoto.com (boomhut),
persoonlijk archief

Bronnen

<http://www.meetjesman.be/boomhut/>,
<http://hobby-en-overige.infonu.nl/hobby/8715-hoe-bouw-je-een-boomhut.html>,
NMEC De Helix - Geraardsbergen

Verantwoordelijke uitgever

Jean-Pierre Heirman,
Secretaris-generaal, Departement LNE

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 BRUSSEL
info@lne.be - www.lne.be